

Slovenská lekárska spoločnosť, Cukrová 3, 813 22 Bratislava

Š T A T Ú T

udelovania pôct a cien Slovenskej lekárskej spoločnosti a jej organizačných zložiek - odborných spoločností, sekcií odborných spoločností, spolkov lekárov a spolkov farmaceutov, spolku sestier, pôrodných asistentiek a ostatných zdravotníckych pracovníkov (ďalej len „štatút“).

Slovenská lekárska spoločnosť (ďalej len „SLS“)

a) podporuje

zvyšovanie a prehľbovanie profesionálnej úrovne, rozvoj vedeckej a odbornej práce svojich členov a rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami doma a v zahraničí;

b) oceňuje

- všeobecne uznané vynikajúce výsledky dlhodobej odbornej činnosti, publikačnú a prednáškovú aktivitu v medicínskych a farmaceutických vedných odboroch,
- zásluhy o budovanie, rozvoj a tvorivú činnosť SLS a jej organizačných zložiek

udelovaním pôct a cien.

I. P o c t y:

Pocty udeľuje **Prezídium Slovenskej lekárskej spoločnosti** (ďalej len „Prezídium SLS“), a organizačné zložky Slovenskej lekárskej spoločnosti SLS (ďalej len „OZ SLS“).

Pocty sa udeľujú bez nároku na finančnú odmenu.

Diplomy k poctám, ktoré schvaľuje Prezídium SLS sa vyhotovujú v jednom vyhotovení a podpisujú ho: prezident a vedecký sekretár SLS, v ich neprítomnosti viceprezident I. a člen Prezidia SLS, ktorý bol poverený touto agendou.

Diplomy čestných členstiev odborných spoločností podpisuje prezident SLS, prezident odbornej spoločnosti a vedecký sekretár odbornej spoločnosti. Ostatné diplomy OZ SLS podpisujú ich prezidenti a vedeckí sekretári, pokiaľ sa nedohodnú inak.

Druhy pôct v poradí od najnižších, podľa ich hierarchie:

- A. Ďakovný a Pozdravný list Slovenskej lekárskej spoločnosti**
B. Pamätný list Slovenskej lekárskej spoločnosti

C. Čestné členstvá:

1. Čestné členstvo výboru OZ SLS (odbornej spoločnosti, jej sekcie, spolku lekárov, spolku farmaceutov, spolku sestier, pôrodných asistentiek a ostatných zdravotníckych pracovníkov (ďalej len „spolku SSPA“)).
2. Čestné členstvo sekcie odbornej spoločnosti SLS.
3. Čestné členstvo odborných spoločností SLS, spolkov lekárov SLS, spolkov farmaceutov SLS a spolku SSPA SLS.
4. Čestné členstvo Prezidia SLS.
5. Čestné členstvo SLS.
6. Čestný prezident SLS.

D. Strieborný odznak Slovenskej lekárskej spoločnosti

E. Medaily:

1. Medaily organizačných zložiek SLS.
2. Medaily Slovenskej lekárskej spoločnosti „*Propter Merita*“:
  - **bronzová**,
  - **strieborná**,
  - **zlatá**.
3. Medaila založenia Společnosti lékařsko-slowanskej.

F. Čestná plaketa T.R. Niederlanda

Udeľovanie pôct SLS:

A. Ďakovný a Pozdravný list Slovenskej lekárskej spoločnosti

1. **Ďakovný list** Slovenskej lekárskej spoločnosti udeľuje **Prezidium SLS právnickým alebo fyzickým osobám** za dlhodobú záslužnú činnosť v SLS, najmä po ukončení funkčného obdobia, alebo za jednorazový záslužný počin v oblasti zdravotníctva.
2. **Pozdravný list** Slovenskej lekárskej spoločnosti udeľuje **Prezidium SLS právnickým alebo fyzickým osobám** za záslužnú činnosť v prospech SLS, spravidla pri príležitosti významných jubileí.

B. Pamätný list Slovenskej lekárskej spoločnosti udeľuje **Prezidium SLS za mimoriadny prínos v oblasti rozvoja medicínskych vied**. Odovzdáva sa spravidla pri príležitosti významných výročí a udalostí SLS, alebo oceneného.

C. Čestné členstvá

1. **Čestné členstvo výboru OZ SLS** (odbornej spoločnosti, jej sekcie, spolku lekárov, spolku farmaceutov a spolku SSPA). Udeľuje ho príslušný výbor fyzickým osobám, najmä členom SLS, za významné odborné aktivity a zásluhy v prospech rozvoja príslušnej OZ SLS a to na konkrétné funkčné obdobie.
Diplom sa vyhotovuje v slovenskom jazyku.

2. Čestné členstvo sekcie odbornej spoločnosti SLS

Udeľuje ho výbor príslušnej sekcie odbornej spoločnosti členom SLS za mimoriadne zásluhy o budovanie a rozvoj sekcie, najmä jej odborného pôsobenia pri zabezpečovaní odborných vzdelávacích podujatí.

Diplom sa vyhotovuje v slovenskom/latinskom jazyku.

3. Čestné členstvo odborných spoločností, spolkov lekárov, spolkov farmaceutov SLS a spolku SSPA.

Udeľuje ho príslušný výbor, po schválení v **Prezídiu SLS**:

- **členom SLS za mimoriadne zásluhy o budovanie a rozvoj odbornej spoločnosti, spolku lekárov, spolku farmaceutov a spolku SSPA**, najmä v oblasti zabezpečovania odborných vzdelávacích aktivít,
- **iným fyzickým a právnickým osobám** za dlhodobý prínos v prospech rozvoja príslušného medicínskeho odboru, vzájomných partnerských vzťahov a odbornej spolupráce.

Diplom sa vyhotovuje v latinskom jazyku.

4. Čestné členstvo Prezídia SLS

Udeľuje ho **Prezidium SLS**, najmä členom SLS za významné aktivity a mimoriadne zásluhy v prospech rozvoja SLS, medicíny a medicínskych odborov na konkrétné funkčné obdobie Prezídia SLS, ktoré ho môže opakovane predĺžiť.

Diplom sa vyhotovuje v slovenskom jazyku.

5. Čestné členstvo SLS

Udeľuje ho **Prezidium SLS členom SLS, právnickým alebo fyzickým osobám** za dlhoročné odborné a vzdelávacie aktivity, za mimoriadne zásluhy pri budovaní SLS, za šírenie dobrého mena SLS a slovenskej medicíny doma a v zahraničí s osobitným zreteľom na dosiahnuté výsledky odbornej, vedeckej a pedagogickej práce.

Čestné členstvo SLS sa udeľuje spravidla **pri životnom jubileu nad 75 rokov** veku jubilanta, po získaní predchádzajúcich pôct SLS. Odovzdáva sa spravidla na odbornom a vedeckom podujatí, alebo inom slávnostnom jubilejnem podujatí.

Pri udeľovaní „**Čestného členstva SLS**“ cudzím štátom príslušníkom sa neprihlada na vek. Návrhy na udelenie „**Čestného členstva SLS**“ predkladá Prezidium SLS a výbory OZ SLS.

Diplom sa vyhotovuje v latinskom jazyku.

6. Čestný prezident Prezídia Slovenskej lekárskej spoločnosti

Udeľuje ho Prezídium SLS bývalým prezidentom SLS za dlhoročnú prácu v Prezídiu SLS a za úspešnú reprezentáciu SLS.

- D. **Strieborný odznak Slovenskej lekárskej spoločnosti** je mimoriadna pocta, ktorú udeľuje Prezídium SLS za mimoriadne zásluhy o rozvoj Slovenskej lekárskej spoločnosti a za podporu plnenia jej cieľov a poslania.

Je vyhotovený zo striebra v dvoch tvaroch s názvom „*Strom života*“ a „*Ludský život*“. V každom z nich je umelecky spracované logo SLS.

Strieborný odznak „STROM ŽIVOTA“ sa udeľuje najmä lekárom, zubným lekárom a farmaceutom. Umelecky stváraňuje štruktúru ľudského mozočka, ktorý tvarovo pripomína strom a preto je v encyklopédiah označovaný aj ako „*Arbor vitae*“. Jeho umiestnenie v strede loga SLS je symbolickým vyjadrením hlavného predmetu činnosti SLS - transferu najnovších vedeckých poznatkov do praxe formou ďalšieho sústavného vzdelávania zdravotníckych pracovníkov v celom jeho rozsahu a rozmanitosti aké množstvo medicínskych poznatkov a ich rozvoj v jednotlivých odboroch a špecializáciach prináša.

Strieborný odznak „LUDSKÝ ŽIVOT“ sa udeľuje najmä sestrám, pôrodným asistentkám, laborantom, asistentom, technikom a iným zdravotníckym pracovníkom. Umelecky vyjadruje zjednodušenú schému srdca a krvného obehu. Červená farba skla v strede symbolizuje ľudský život a cirkulácia jednotlivých línií je vyjadrením komplexnej starostlivosti o zdravie, jeho udržanie či záchranu. Biela farba malého zirkónu umiestneného v strede hornej časti odznaku symbolizuje kyslík a jeho význam pre ľudský život.

E. Medaily

1. Medaily organizačných zložiek SLS

Organizačné zložky SLS môžu udeľovať svojim členom alebo iným fyzickým a právnickým osobám vlastné medaily a to na základe rozhodnutia výboru príslušnej organizačnej zložky. Medaily OZ SLS sa udeľujú podľa vlastného štatútu.

2. Medaily SLS

Medaily SLS udeľuje **Prezídium SLS** svojim členom, právnickým a fyzickým osobám za:

- dlhoročnú aktívnu činnosť a pôsobenie v orgánoch SLS a OZ SLS (Prezídium, výbor, dozorná rada),
- odborný a vedecký prínos v procese ďalšieho sústavného vzdelávania a v medicínskom odbore,
- zásluhy o budovanie a rozvoj spolupráce s partnerskými organizáciami doma a v zahraničí. Medaily SLS sa dovzdávajú najmä na odborných podujatiach, pri životných jubileánoch, významných pracovných výročiach a iných významných udalostach.
- Návrhy na ich udelenie predkladajú výbory organizačných zložiek SLS, prípadne Prezídium SLS. K návrhu, ktorý predložilo Prezídium SLS sa vyjadruje príslušná OZ SLS.
- **Bronzová medaila SLS „Propter merita“** je uznaním tretieho stupňa a udeľuje sa spravidla pri životnom jubileu 50 rokov veku jubilanta.
- **Strieborná medaila SLS „Propter merita“** je uznaním druhého stupňa a udeľuje sa spravidla pri životnom jubileu 60 rokov veku jubilanta.
- **Zlatá medaila SLS „Propter merita“** je ocenením prvého stupňa a udeľuje sa spravidla pri životnom jubileu od 65 rokov veku jubilanta.

Medaily SLS „Propter merita“ (bronzová, strieborná a zlatá) sú vyhotovené podľa návrhu akademickej sochárky L. Cvengrošovej. Na averznej strane je zobrazená postava gréckeho zakladateľa lekárstva Hippokrata s otvorenou knihou v pravej ruke a v ľavej ruke s palicou v podobe barle, okolo ktorej je obkrútený had. Okolo postavy je uvedené meno v gréckom jazyku „HIPPOKRATES“.

Na reverznej strane medaily je v strede stojatá vavrínová ratolest, ktorej dolnú polovicu pretína nápis „PROPTER MERITA“ a okolo ratolesti a nápisu je vypísaný názov udeľujúcej inštitúcie „SOCIETAS MEDICORUM SLOVACIAE“.

Diplomy medailí SLS sa vyhotovujú v slovenskom jazyku.

3. Medaila založenia Společnosti lékařsko-slowanskej

Udeľuje ju Prezídium SLS členom SLS, právnickým alebo fyzickým osobám za dlhoročnú činnosť najmä vo výbere organizačnej zložky SLS, za zásluhy o rozvoj medicínskych a farmaceutických vied, za rozvoj spolupráce s domácimi a zahraničnými partnerskými organizáciami. Medaila založenia Společnosti lékařsko-slowanskej je vyhotovená z kovu bronzovej farby. Na averznej strane je vyrazený dátum 5. júna 1833 a na obvode text v staroslovenčine: SPOLEČNOST LÉKAŘSKO – SLOWANSKÁ W PEŠTI.

Na reverznej strane je uvedený text:

„MEJMEŽ LÁSKU A NÁKLONNOST K NAŠIM LÉKAŘSKIM WĚDÁM A NAUKÁM,
CEŇMEŽ NÁRODNOST A JAZIK NÁŠ“. J. B. GUOTH. *Medaila sa udeľuje s diplomom.*
Návrh na udelenie Medaily založenia Společnosti lékařsko-slowanskej predkladajú výbory OZ SLS, prípadne Prezídium SLS. K návrhu, ktorý predložilo Prezídium SLS sa vyjadruje príslušná OZ SLS.

F. Čestná plaketa T.R. Niederlanda

Čestnú plaketu T.R. Niederlanda udeľuje Prezídium SLS, najmä členom SLS, za rozsiahle aktivity a výsledky, ktoré dosiahli počas pôsobenia v orgánoch SLS a v orgánoch OZ SLS, ďalej právnickým a fyzickým osobám, ktoré sa významným spôsobom zaslúžili o budovanie a rozvoj Slovenskej lekárskej spoločnosti. Čestná plaketa T. R. Niederlanda sa udeľuje spravidla pri životnom jubileu vo veku nad 60 rokov. Návrh na jej udelenie predkladajú výbory OZ SLS, prípadne Prezídium SLS. K návrhu, ktorý predložilo Prezídium SLS sa vyjadruje príslušná OZ SLS.

II. Ceny SLS:

A. Ceny Prezídia Slovenskej lekárskej spoločnosti:

- Čestná cena akademika Teofila Rudolfa Niederlanda,
- Dérerova cena,
- Guothova cena,
- Jesseniova cena,
- Korecova cena,
- Kostlivého cena,
- Reimanova cena,
- Viršíkova cena,
- Cena pre sestry, pôrodné asistentky a iných zdravotníckych pracovníkov,
- Významná zdravotnícka udalosť roka.

B. Ceny organizačných zložiek Slovenskej lekárskej spoločnosti:

- Čestná cena Oľgy Ďuržovej,
- Cena odbornej spoločnosti,
- Cena spolku lekárov, spolku farmaceutov, alebo spolku SSPA
- Cena odbornej sekcie OZ SLS,

Ceny Prezídia SLS uvedené v bode B sa udeľujú členom SLS spravidla za najlepšiu prednášku/publikáciu predchádzajúceho roka.

C. Udeľovanie cien Prezídia Slovenskej lekárskej spoločnosti:

1. Čestná cena akademika Teofila Rudolfa Niederlanda

Čestnú cenu akademika Teofila Rudolfa Niederlanda udeľuje Prezídium SLS členom SLS ako najvyššiu cenu SLS špičkovým odborníkom za dlhodobú významnú vedeckú a odbornú činnosť v oblasti medicíny a farmácie, ktorá dosiahla všeobecné uznanie odbornej verejnosti doma a v zahraničí. Návrhy kandidátov na udelenie ceny predkladajú Prezidiu SLS výbory OZ SLS. Návrh môže predložiť aj Prezídium SLS po prerokovaní s príslušnou OZ SLS. O výbere kandidáta rozhoduje trojčlenná komisia, ktorú menuje Prezídium SLS.

Cena je stanovená vo výške 665 EUR. Odovzdáva sa spravidla na Kongrese SLS, jednému, maximálne dvom kandidátom, spolu s diplomom vyhotovenom v latinskom jazyku.

Uhrádza sa z finančných prostriedkov organizačnej zložky SLS, z ktorej bol kandidát vybraný.

2. **Dérerova cena** sa udeľuje za vynikajúce odborné, vedecké práce v oblasti **interná medicína**. Odovzdáva sa na odbornom, vedeckom podujatí „**Dérerov memoriál**“.
3. **Guothova cena** sa udeľuje **mladým členom SLS** za vynikajúce odborné, vedecké práce, ktorí v roku ich publikovania **neprekročili vek 38 rokov**. Tematicky môže patriť do **ktorékolvek odbornej medicínskej oblasti**. Odovzdáva sa spravidla na Kongrese SLS.
4. **Jesseniova cena** sa udeľuje za vynikajúce odborné a vedecké práce, najmä v oblasti **teoretických medicínskych a farmaceutických odborov**. Odovzdáva sa spravidla na Kongrese SLS.
5. **Korecova cena** sa udeľuje za odbornú, vedeckú prácu, ktorá je prínosom v oblasti diagnózy a terapie diabetes mellitus. Odovzdáva sa spravidla na vedeckej konferencii venovanej pamiatke **prof. MUDr. Rudolfa Koreca, DrSc.** Návrh kandidáta na udelenie ceny predkladá výbor Slovenskej diabetologickej spoločnosti a uhrádza sa z jej finančných prostriedkov.
6. **Kostlivého cena** sa udeľuje za vynikajúce odborné, vedecké práce, najmä z **chirurgických odborov**. Odovzdáva sa na odbornom, vedeckom podujatí „**Kostlivého deň**“.
7. **Reimanova cena** sa udeľuje za vynikajúce odborné a vedecké práce, najmä v oblasti **preventívnej medicíny**. Odovzdáva na odbornom, vedeckom podujatí „**Reimanove dni**“.
8. **Virsíkova cena** sa udeľuje za vynikajúce odborné, vedecké práce, najmä z **oblasti pneumológie a ftizeológie, geriatrie a verejného zdravotníctva**. Odovzdáva sa na odbornom, vedeckom podujatí, ktoré určí OZ SLS predkladajúca návrh.
9. **Cena pre sestry, pôrodné asistentky a iných zdravotníckych pracovníkov** sa udeľuje za práce, ktoré majú vysokú odbornú úroveň.

Ceny Prezídia SLS uvedené v bode 2 až 4 a 6 až 9 sú stanovené vo výške 165 EUR. Výšku Korecovej ceny, uvedenej v bode 5, určuje výbor Slovenskej diabetologickej spoločnosti. Ceny Prezídia SLS sa udeľujú raz ročne jednému, alebo viacerým laureátom. Odovzdávajú sa s diplomom v slovenskom/latinskom jazyku. Uhrádzajú sa z finančných prostriedkov organizačnej zložky, z ktorej kandidát bol vybraný.

10. Významná zdravotnícka udalosť roka

Cenu udeľuje Prezidium SLS členom SLS (jednotlivo alebo kolektívu) za významnú zdravotnícku udalosť, ktorej efekt sa prejavil v predchádzajúcom roku. Návrhy na udelenie ceny predkladajú OZ SLS. O výbere kandidáta rozhoduje trojčlenná komisia, ktorú menuje Prezidium SLS. Návrh na udelenie ceny obsahuje:

- definíciu udalosti,
- mená a priezviska realizátorov významnej udalosti,
- miesto udalosti,
- charakteristika a podrobnejší opis udalosti,
- prínos významnej udalosti.

Cena pre jednotlivca je stanovená vo výške 335 EUR, pre kolektív vo výške 500 EUR. Uhrádzá sa z finančných prostriedkov príslušnej OZ SLS, ktorej návrh bol schválený.

Kritéria pre udelenie cien Prezídia SLS (ďalej len „P SLS“) sú ustanovené v tomto Štatúte a podrobnejšie v Prílohe č. 1 a v Prílohe č. 2 (Čestná cena akademika Teofila Rudolfa Niederlanda) tohto Štatútu. **Zverejňujú sa na webovej stránke SLS (www.sls.sk)**, prípadne **v odbornom časopise SLS**. Ceny P SLS spravidla navrhuje príslušná odborná spoločnosť. V prípade, že cenu P SLS navrhne P SLS alebo iná organizačná zložka SLS k návrhu sa vyjadruje príslušná odborná spoločnosť.

D. Udeľovanie cien organizačných zložiek SLS

Výbory organizačných zložiek SLS vyhlasujú súťaž pre udeľovanie vlastných cien. Kritéria súťaže, vrátane termínov na predkladanie návrhov sú ustanovené vo vlastných štatútoch a uverejňujú sa na ich webovej stránke, prípadne na webovej stránke SLS.

Čestná cena Ol'gy Ďuržovej sa udeľuje za podporu a rozvoj Slovenskej spoločnosti sestier a pôrodných asistentiek (SSSaPA). Odovzdáva sa na odbornej vzdelávacej konferencii, pri príležitosti Medzinárodného dňa sestier. Je **najvyšším ocenením** SSSaPA a o jej udelení rozhoduje **výbor** SSSaPA. Návrhy spravidla predkladajú výbory sekcií SSSaPA.

Cena odbornej spoločnosti sa udeľuje spravidla **za najlepšiu odbornú publikáciu/prednášku**, člena/členov v predchádzajúcom roku, ktorá bola vydaná/prezentovaná na odbornom vzdelávacom podujatí.

Cena spolku lekárov, spolku farmaceutov alebo spolku SSPA SLS sa udeľuje spravidla za **najlepšiu odbornú publikáciu/prednášku** prezentovanú v predchádzajúcom roku na odbornom vzdelávacom podujatí spolku.

Cena sekcie OZ SLS sa udeľuje spravidla **za najlepšiu odbornú publikáciu/prednášku** člena/členov v predchádzajúcom roku, ktorá bola vydaná/prezentovaná na odbornom vzdelávacom podujatí.

Ceny OZ SLS môžu mať **tri stupne**, o ktorých **rozhoduje príslušný výbor**. Odovzdávajú sa s **diplomom**. Výbory OZ SLS sú povinné oboznámiť svoju členskú základňu s kritériami súťaže, termínom na predkladanie návrhov a výškou ceny, ak bola stanovená.

Všeobecné ustanovenia

1. Návrhy na udelenie pôct a cien sa predkladajú sekretariátu SLS s príslušnou dokumentáciou **najneskôr jeden mesiac pred jej odovzdaním**.
2. Evidenciu udelených cien a pôct Prezidia SLS, vyhotovovanie diplomov a výplatu cien zabezpečuje Sekretariát SLS. Evidenciu udelených cien OZ SLS a výplatu cien zabezpečuje Sekretariát SLS.
3. OZ SLS môžu udeľovať aj ďalšie pocty a ceny, podľa vlastného štatútu udeľovania pôct a cien, ktorý, v súlade so Stanovami SLS predkladajú v stanovenom termíne na schválenie Prezídu SLS. OZ SLS, vrátane kolektívnych členov SLS, sú povinné predkladať zoznam udelených vlastných pôct a cien Sekretariátu SLS za účelom ich evidencie a to raz ročne, vždy do 25. 01. nasledujúceho roka.
4. Vzor návrhu na udelenie pocty tvorí *Prílohu č. 3* tohto štatútu, vzor návrhu na udelenie ceny tvorí *Prílohu č. 4* tohto štatútu a vzor návrhu na udelenie ceny OZ SLS za najlepšiu odbornú prednášku/ publikáciu tvorí *Prílohu č. 5* tohto štatútu.

Tento štatút nadobudol platnosť dňom schválenia Prezídium SLS (8.12.2020), s účinnosťou od 01. 01.2021.

Bratislava, 8.12.2020

Dr.h.c. prof. MUDr. Ján Breza, DrSc., MHA, MPH
prezident SLS